

In enkele oudere bronnen 1) werd reeds een poging gedaan de naam Raven — zoals die tegenwoordig nog gelden in Westraven, Hoog- en Laagraven — te verklaren. Eigenlijk is men nooit verder gekomen dan de veronderstelling, dat de naam herinnert aan een algemeen oud-germaanse mansvoornaam Raven, die het langst in Friesland in gebruik bleef. En ook thans is men er nog niet uit. Het is zelfs de vraag of dit ooit gebeuren zal. Daarom is het misschien wel goede enige mogelijkheden te opperen, die het gesprek op gang brengen.

Allereerst dan de afleiding van de persoonsnaam Raven, die ook heden ten dage nog wordt verdedigd 2), maar die door deskundigen 3) weinig overtuigend genoemd wordt. De mogelijkheid blijft echter, zolang men van de andere zijde niet op overtuigende wijze kan aantonen, dat een andere uitleg van de naam moet worden aangevaard. Algemeen wordt toch aangenomen, dat de geslachtsnamen Ravinga, Raven, Rauen (in Oost-Friesland), Raukema, Roukema en waarschijnlijk ook Rawson in Engeland aan de mansvoornaam Raven zijn ontleend.

Een andere mogelijkheid is, dat Raven kan zijn afgeleid van Ravenna, een naam, die in het middeleeuws ook Ravene (met klemtoon op de eerste lettergreep) heeft geluid. Oude ridderverhalen deden de naam voortleven en reeds aan het einde van de 12e eeuw kwamen afleidingen van bepaalde namen via het ridder-epos voor. Dit laatste werd mij van deskundige zijde medegedeeld 4) met enkele voorbeelden, die voor zich zelf spreken: (Prijs = Parijs, Demmerik = Denemarken, Spengen = Spanje). De plaats Ravenna speelt in het verhaal van *Dieterik van Bern* een grote rol.

Dan is er nog de raaf, de vogel, die aan bod moet komen. Vooral in verband met Westraven zijn er wel argumenten aan te voeren dat de naam van dat stadsgedeelte ontleend is aan de vogelnaam, omdat daar het gerecht Engelenburg gelegen was, waar de lijken van veroordeelden werden tentoongesteld met alle gevolgen van dien. Ik geloof echter, dat men aan de laatste naams-associatie onmogelijk grote betekenis toekennen mag, omdat de naam Raven veel ouder is dan de gerechtsplaats buiten de Tolsteegpoort.

Tenslotte kan nog worden gedacht aan Ra-veen, waarbij uiteraard de nadruk valt op het veengebied, waar Hoog-, Laag- en Westraven gelegen zijn. In dit verband is de mededeling van dr. K. Heeringa 5)

1) J. J. de Geer, Bijdrage tot de Geschiedenis en Oudheden der Provincie Utrecht. Utrecht. 1861. Bijlage I.

2) Nomina Geographica Neerlandica 1893. III, blz. 318.

3) H. Kaufman, Genetivische Ortsnamen. Tübingen. 1961.

4) O.a. dr. D. P. Blok, hoofd van de afdeling Naamkunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

5) Jaarboekje van Oud-Utrecht 1942, blz. 46.

van belang, dat Laag Raven „eens de Groote Wade genoemd werd”, namelijk voordat „in de 15e eeuw een watermolen in werking kon worden gebracht”. Jammer, dat bij deze vrij voor de hand liggende verklaring van de naam Raven de betekenis van het voorzetsel „Ra” niet duidelijk is. Wellicht heeft een der lezers een gedachte hierover.
A. GRAAFHUIS

HERINNERINGEN AAN DE KORTE JANSSTRAAT

Onlosmakelijk met de verbreding van de Domsteeg hangt samen de verbreding van de Korte Jansstraat. Met de Domsteeg had deze straat vele eigenschappen gemeen, ofschoon zij anderszids toch ook weer een eigen, ander cachet had. Gemeen ermede had zij b.v. de geringe breedte. Een onzer leraars op het Stedelijk Gymnasium (dr. Alma) vertelde ons, dat in zijn studententijd het een geliefd grapje van studenten was om daar één of twee hoog dwars over de straat een ladder te leggen en daarop zittend elkaar toe te drinken.

Ter illustratie van de woon„gerieven”, die deze toestand bood diene zijn verhaal, dat toen hij als student in deze straat een kamer bewoonde, hij veel hinder had van een over hem wonende oudere juffrouw, die door vlak voor het raam te gaan zitten hem tot achterin z'n kamer zat te begluren. Vervolg van het verhaal was dan, dat hij haar dit afgeleerd had door vlak voor het raam eens flink zaterdagavond te gaan houden, waarna ze niet meer vlak voor het raam dorst te zitten. Afgezien van het grapje wijst dit toch wel op onmogelijke woontoestanden aldaar.

En wat de verkeerstoeestand betreft, hiervan kan men zich een beeld vormen als men bedenkt dat de Domsteeg aan de westkant en de Jansstraat aan de oostkant verbreed is, dat dus vóór de verbreding aan de zuidzijde van het Oudkerkhof naast het pand van het Nut nog twee panden stonden en dat tussen de Jansstraat en het pand van muziekhandel Rahr Achter St. Pieter nog een huis stond met twee ramen aan weerszijden van de deur. Het verkeer van Domplein naar Janskerkhof moest zich op dit punt dan ook finaal door een bajonetbocht wringen. Naast overeenkomsten had de Korte Jansstraat toch ook uitgesproken verschillen met de Domsteeg. In de deftige Domsteeg heeft wel nooit een student-op-kamers gewoond, terwijl het in de Jansstraat al student was, wat de klok sloeg. Het genoemde hoekpand naast Rahr was één grote „ploeterij”, midden in de straat (waar nu de tapijtwinkel van Perez is) woonde de kok Aartsen, die in die dagen in de studentenmaatschappij dezelfde rol speelde als tegenwoordig huize Moleenaar. Practisch alle winkels hadden op hun eerste verdieping een student.

Toen de onteigeningswet voor deze verbreding in de couranten ver-